

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII. Ч. 34 (777).

СУБОТА, 20. БЕРЕЗНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 20th, 1926. No. 34 (777). VOL. VIII.

У ЛЬВОВІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ УКРАЇНЦЯ МИК. ФІЛІСА.

Засуджений служив при польському війську в Раві Руській і його обвинувачувано за ведення революційної пропаганди та намову жовнів до бунту.

Львів, 26. лютого. — У львівському кримінальному суді велася два дні розправа проти Українця Миколи Філіса, рядового 19. п. п., якого обжаловувано за голову зраду. Акт обвинувачення закладав Філісові ведення революційної пропаганди між товаришами, намову до дезерції, бунту, крадіжки зброї й поширювання революційної бібули. Розправу вів полк. Годовський, обжаловував полк. др. Гехт.

Розправа буцімто виявила, що Філіс пробував з доручення Української Військової Організації створити в 19. п. п. у Раві Руській революційну організацію. Він між іншим працював в тому напрямі, щоби в полку повстали "ячейки", себто тайні гуртки, з яких кожний мав бути зложений з 25 людей. З тою метою він розвинув від-

повідну акцію між рядовиками-Українцями, яким заявив, що одну "ячейку" має вже готову, а до другої бракує йому ще 7 людей.

Робив усе при допомозі рядового Силки, який його одначе й видав. Було так, що Філіс казав йому забрати з магазину в часі нічної служби два скоростріли й віддати їх до розпоряджості Військової Організації, яка у свій час вживе їх проти польського війська. Силка настрашався і дав про це знати до команди полку. Так ціла справа виявилася і Філіса поставлено під військовий суд.

Свідки, що зізнавали під присягою, potwierдили майже в цілості акт обвинувачення. Тому Філіса засуджено на кару смерті через розстріл. В дорожні "ласки" подано внесення о уласкавлення.

ЛІГА НАЦІЙ ВІДЛОЖИЛА СПРАВУ ПРИНЯТТЯ НІМЕЧЧИН.

Женева, Швейцарія, 17. березня. — Ліга Націй перегорувала сьогодні відложити справу прийняття Німеччини до Ліги до вересневої сесії.

Перед голосуванням представник Бразилії заявив, що Бразилія обстоює при своєму домаганні, щоби при признати постійне місце в раді Ліги Націй. Коли її бажання не буде сповнене, вона буде голосувати проти прийняття Німеччини постійного місця в раді.

В виду такого становища Бразилії, французький прем'єр Бріан поставив внесок, щоби справу прийняття Німеччини до Ліги Націй відложити до вересневої сесії. Після цього сесія Ліги Націй закрита.

Таким чином теперішній збір Ліги Націй розійшовся без досягнення того, для чого був скликаний, себто прийняття Німеччини до Ліги. Цю невдачу вважають найбільшим дипломатичним розчаруванням від часу Версальського договору.

ТРИ МІЛІОНИ ДОЛАРІВ НА ГОДСОН-БЕЙСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

В понеділок 15. березня зібралася знову домініантний парламент після 12-денної перерви. На тому засіданні був вже присутній прем'єр Мекензі Кінг, який з'явився вибраним послом з округу Принс-Алберт, Саск.

Міністер фінансів Дж. А. Роб предположив рахунок державних видатків на залізничну фіскальну рік, які мають вносити \$345,771,351, себто \$5,652,672 менше як за 1925—1926 рік. Між цими видатками є 3 міль-

іони доларів на докінчення Годсон-Бейської залізниці. За ці гроші залізниця має бути укінчена і пущена в рух.

ДОННІН ВИЙШОВ ПОСЛОМ ЧЕРЕЗ АКЛЯМАШЮ.

Ріджайна, Саск., 17. березня. — Чарлс Доннін, міністер залізниць і каналів у федеральному уряді, вийшов вчора послом домініантного парламенту з Ріджайни через аклямацію.

АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ МЕКСИКА.

Шікаго, 15. березня. — Відбуваючися тут конференція закордонної політики ухвалила резолюцію, в якій заявляє, що американські претензії до Мексика є несправедливі, бо кожна країна має повне право рішати про такі справи, як посидання землі в своїх межах.

Нью-Йоркська адвокатська фірма "Робінсон і Словн", яка заступає правні інтереси мексиканського уряду, видала до американського загалу успокоюючу заяву, що мексиканський уряд не порушує релігійні права населення признаватися до віроісповідання, якого воно

собі бажає, а змагає лише до припинення агітації закордонних римо-католицьких попів, зверненої проти мексиканського уряду.

Римо-католицький єпископ мексиканського міста Вера-Круза заперечив публично вістку, що уряд не дає йому спромоги виконати його обов'язки. Єпископ закликає своїх вірних, щоби залишили всякий опір супроти уряду.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

В ПЕКІНІ ВІЙСЬКО СТІЛЯЛО НА ДЕМОНСТРУЮЧИХ СТУДЕНТІВ І 17 З НИХ УБИЛО

СТУДЕНТИ ВЛАШТУВАЛИ ДЕМОНСТРАЦІЮ, ЩОБ ЗАПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ ЗГОДИ УРЯДУ НА УЛЬТИМАТ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

Пекін, Китай, 18. березня. — Військова сторожа стріляла сьогодні на студентів, які демонстрували перед будинками міністерств, і 17 з них убило і 16 ранило.

Демонстрація була влаштована для заперечування проти згоди уряду на ультимат великих держав, які домагалися безпovolочного привернення вільної комунікації між Пекіном та Тіен Тсіном і морем.

Тепер військо стереже поєшкання команданта військового відділу, який стріляв на студентів.

Прийняття китайською народною армією і військами Чан Цо-Ліна вчора домагань великих держав, з малими застереженнями, полагодує кризу із за блокади Тіен Тсіну.

Тіен Тсін, 18. березня. — Півурядово оповіщено, що китайська народна армія і військо

манджузького генерала Чан Цо-Ліна прийняли домагання великих держав, щоби були застановлені військової операції на ріці Пейго коло Таку.

Корабельний рух між Таку і Тіен Тсін вже відкритий, щонайменше в часті, і французькі й італійські канонірки та одна американська канонірка курсують між тими містами.

АМЕРИКАНСЬКІ МІСІОНАРИ ПРОТИ УЛЬТИМАТ.

Пекін, Китай, 17. березня. — Десять американських місіонерів вислали сьогодні протест до американського міністра Мексика проти участі Злучених Держав у всякій військової або морської акції великих держав, щоби примусити Китайців до виповнення домагань, поставлених у вівторковому ультиматі.

МАЙНЕРІ І БЕСКО ПІДПИСАЛИ КОНТРАКТ.

Сидні, Н. С., 18. березня. — Тут підписано двірничий контракт між Бритиш Емпаер Стіл Корпорейшен і 26. дистриктом Юнайтед Майн Воркерс оф Америка.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ЗРЕЗИГНУВАВ.

Прага, Чехословаччина, 18-го березня. — Чехословацький уряд на чолі з прем'єром Свєдло, який був при владі від жовтня 1922 року, вчора зрезигнував.

Причиною резигнації було це, що уряд не сповнив домагань державних урядовців щоби підвищити платні, а також хотів наложити додатковий податок на збіжжя.

Сподіється, що президент Масарик поручить Іванові Черному утворити новий кабінет.

ПОМЕР РОСИПСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ БРУСІЛОВ.

Москва, 17. березня. — Сьогодні помер тут генерал Брусілов, бувший головнокомандуючий полудневою армією за царя Миколи II. За радянської влади він служив у Червоній армії, в якій був головним інспектором кавалерії, і два роки тому назад він пішов на пенсію.

Коли вибухла революція в 1917 році, ген. Брусілов пішов проти царя і допоміг в його поваленні. Він мав одного сина в Червоній армії й одного в білій гвардії. Оба вони були убиті підчас горожанської війни.

ДРУЗИ ВИБИЛИ ФРАНЦУЗЬКИЙ ВІДДІЛ.

Бейрут, Сирія, 18. березня. — Друзи напали сьогодні на відділ французьких і сенегальських жовнів, що машерували з Карбакале до Рашиви, і більшість з них вибили. Лише пару жовнів врятувалося і вони втікли до Рашиви, де стоїть французьке військо.

Французи обчислюють свої втрати на 50 людей.

СИРІЙЦІ ПРОЖЕНУТЬ ФРАНЦУЗІВ З ДАМАСКУ.

Лондон, 18. березня. — Делегата з Єрусалиму каже, що національна рада Сирійців, які повстали проти французької влади, видала остероту до консулів, голов чужинських компаній і європейських мешканців Дамаску, щоби негайно вибралися з міста, бо вони мають намір заатакувати його і прогнати Французів.

НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ В 1926 РОЦІ.

Вашингтон, 18. березня. — Департамент торгівлі оповістив сьогодні, що населення Злучених Держав на 1926 рік вирахувано на 117,135,817 осіб. Таке обчислення є зроблене переписним бюро, яке переводить свій річний перепис 1. липня.

Після теперішнього зросту населення виходить, що в 1930 році Злучені Держави будуть мати 125 мільйонів населення.

ПРОЦЕС ПРОТИ УБИЙНИКІВ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ПОСЛА МАТТЕОТІ.

Всім наочних свідків зізнали на розправі, що напасники били Маттеоті по шолому тілі, а один з них вдарив його залізною корбою по голові.

Кієрі, Італія, 18. березня. — Тут розпочався процес проти п'ятих убийників соціалістичного посла Маттеоті. Всім наочних свідків зізнали вчора, що чотири мужичини насильно заклали Маттеоті до автомобіля, при чому били його по шолому тілі, а один з них вдарив його залізним предметом по голові. Всі ці свідки були покликані на розправу прокураторією.

Автомобіль, в якому вивезено соціалістичного посла, їхав Амеріго Думіні, один з обвинувачених. Характеристи-

ним є, що всі зізнання свідків не годилися з тим, що казали обвинувачеві, особливо з заявою Думіні, який казав, що сам один вивіз Маттеоті в автомобілі.

Зізнання Думіні, що Маттеоті не був ушкоджений фізично при його викраденні, заперечив 12-літній хлопчесь Ренато Бачоті, який сказав, що бачив на власні очі, як Маттеоті покликани на розправу прокураторією.

Другий хлопчесь, на імя Ренато Бяніні, заявив у своєму зізнанні, що соціалістичного посла вдарило по голові корбою від автомобіля.

АМЕРИКАНЦІ МАЮТЬ 57 ПРОЦ. НАФТОВОЇ ІНДУСТРІЇ В МЕКСИКУ.

Шікаговський "Дейлі Воркер", орган Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, друкує дані про те, як капіталісти різних держав, а головню американські, котролюють нафтову індустрію в Мексику.

Загальною в цю індустрію вложено \$583,159,562 капіталу. 57.46 проц. цієї суми припадає на американських капіталістів, 26.16 проц. на британських, 11.37 проц. на голландських, 3.02 проц. на мексиканських і 1.99 проц. на всіх інших (головню

німецьких і французьких). Іншими словами, американські капіталісти мають в своїх руках більше як половину (57.46 проц.) всієї нафтової індустрії в Мексику, а самі Мексиканці мають лише 3.02 проц. цієї індустрії в своїх руках.

Чи дивно, отже, що уряд Злучених Держав не дає Мексиків споккою за ухвалення ним земельного закону, який обмежує і то й зовсім забороняє чужинцям набувати земельну власність в Мексику?

С.Р.С.Р. ВИСИЛАЄ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ ДВІ КОМІСІЇ ІНЖИНЕРІВ.

Москва, 15. березня. — Радянський уряд висилає до Злучених Держав дві комісії з інженерів для ознайомлення з американською технікою.

Одна комісія вийшла до Нью-Йорку вчора. Вона складається з професора Івана Александрова, заступника Троцького в державному електро-технічному департаменті, Б. Вітегова з Держплану України та Івана Тогачевського, представника держ. електричного тресту.

Ці інженери побудуть короткий час в Німеччині і Франції, а після поїду до Америки, де остануть через чотири місяці для студіювання американських гідро-електричних станцій та інших підприємств, щоби засвоїти їх методи і застосува-

ти в Радянському Союзі. Особливо вони зацікавлені в американських елеваторах та машинерії для перерадовування збіжжя.

Друга комісія на чолі з Борисом Когеном, головою державного машинарського тресту, вийшла в четвер до Німеччини, де буде закуповувати машинерію.

Вона буде мати до розпоряджості частину кредиту на 300 мільйонів золотих марок, який німецькі індустріалісти у ділили недавно на закупку німецьких виробів для Радянського Союзу.

Ця група вїде до Злучених Держав пізніше для студіювання інженерських метод і машинерії.

ЗАМОРДУВАННЯ ЖІНКИ У ВІННІПЕГУ.

У вівторок 16. березня в Вінніпегу замордовано в звірський спосіб 50-літню жінку Анну Кардно, що мешкала під ч. 57½ Гітон стріт. Її знайдено мертвою в хатині, де вона мешкала. Тіло її було дуже побите, а крім цього голова була попорена окопом.

Як підозрілого в убійстві арештовано Дена Проськова, що жив з нею через останніх 10 років. Він сам дав знати сусідам про убійство, яке, казав, сталося в його присутності. На поліції він призначив, що вдарив жінку, але рішучо заперечував, що убив її.

Замордована була відома як п'лячка і кілька разів була карана в поліційному суді за пиянство та непорядне поведіння. Раз вона сиділа 6 місяців у провізійній в'язниці. Кілька разів вона зверталася до поліції за охороною перед Проськовим, з яким жила, але кожний раз справу полгожджувано мирним способом.

Проськів, який також має около 50 років, не був ніколи караний в поліційному суді.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!